

Причини конфліктів між педагогами й учнями

1. Невміння педагога прогнозувати поведінку учнів, його роздратування і прагнення усунути “перешкоду” будь-якими засобами.
2. Прагнення педагога зберегти свій соціальний статус.
3. Оцінка педагогом не окремого вчинку учня, а його особистості загалом.
4. Суб’єктивне сприйняття вчинку учня і недостатня поінформованість про його мотиви, риси особистості, умови життя в сім’ї.
5. Поспішність із покаранням учнів (адже, на думку частини педагогів, певна суворість не завадить).
6. Особистісні риси та нестандартна поведінка окремих учнів у емоційно-особистісних взаєминах із педагогами.
7. Особистісні риси педагога (дратівливість, грубість, мстивість, самовдоволеність, безпорадність та ін.).
8. Відсутність педагогічних здібностей, інтересу до вчительської праці, невдоволення соціально-побутовими умовами життя, несприятливий клімат у педагогічному колективі.
9. Факт прямої фізичної дії на учня.
10. “Класичними” завжди є конфлікти з приводу взаємин дівчат із хлопцями, образа вчителем особистості учня, приниження його гідності, що породжує захисну реакцію.

Поради вчителю щодо розв’язання та попередження конфліктних ситуацій

1. Разом із дипломом учитель не одержує гарантії завжди бути правим у взаємодії з учнями. Нетактовність – один з найважливіших проявів професійної непридатності.
2. Завжди пам’ятайте: урок – не найкраще місце для з’ясування стосунків.
3. Учитель повинен уміти організувати колективну навчальну діяльність учнів різного віку.
4. Учитель повинен добре знати учнів класу, їхні вікові та індивідуальні особливості й знаходити різноманітні форми взаємодії з ними. Намагайтеся називати учня по імені, навіть тоді, коли ви гніваєтесь на нього.
5. Педагог має добре знати “важких” учнів та тих, хто погано навчається з його предмета, виявляти до них увагу, вчасно надавати допомогу в засвоєнні навчального матеріалу.

6. Не можна карати учнів за поведінку поганими оцінками – це призведе до зниження інтересу до предмета й до особистісного конфлікту.
7. Будьте вимогливими, проте навіть за незначних успіхів учнів – щедрими на похвалу. Дотримуйтеся правила: учня краще похвалити, ніж покарати. Хвалити слід у присутності колективу, а зауважувати наодинці.
8. У разі виникнення конфліктної ситуації слід своєчасно зупинитися, не вживати різких слів, не підкреслювати негативних якостей учня, не дорікати за негаразди в сім'ї, не висміювати перед однолітками.
9. Не допускайте конфлікту з учнями, а якщо він все ж таки виник, не затягуйте його, а йдіть на розумний компроміс, не звертаючись по допомогу до колег і керівників школи.
10. Не слід називати прізвищ учнів під час аналізу письмових і практичних робіт, виставляючи напоказ їхні помилки і прорахунки. Це нетактовно.

(За кн. Шептунко П.А., Воронина Г.А. Методика и технология работы социального педагога. – М.: Академия, 2001. – 208 с.)